

Sammanställning över remissvar om förslag till ändrade föreskrifter om merkostnadslån för försäkring vid utlandsstudier m.m.

Remissinstanser

Abroadum språkpunkten språkresor AB, Avista Education & Språkresor AB, Blueberry World Wide AB, Chalmers tekniska högskola, EF Sverige, Föreningen Svenskar i Världen, Högskolan i Halmstad, Kommerskollegium, Linnéuniversitetet, Luleå tekniska universitet, Medicine Studerandes Förbund Utland, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Myndigheten för yrkeshögskolan, Mälardalens högskola, Saco Studentråd, STS, Study Abroad, Svenska institutet, Sveriges förenade studentkårer, SUHF (Sveriges universitets- och högskoleförbund), Universitets- och högskolerådet, Universitetskanslersämbetet, Uppsala universitet, Överklagandenämnden för studiestöd, Europeiska ERV, If Skadeförsäkring AB, Länsförsäkringar Skåne, Solid AB och Gouda Reseförsäkring.

Remissinstanser som har kommit in med yttranden

Chalmers tekniska högskola, Föreningen Svenskar i Världen, Kommerskollegium, Mälardalens högskola, Uppsala universitet och Europeiska ERV har inkommit med yttranden.

Avista Språkreseförmedlarna, Blueberry World Wide, Gouda Reseförsäkring, Svenska Institutet, Universitetskanslersämbetet och Överklagandenämnden för studiestöd har meddelat att man inte har några synpunkter på de förslag som CSN har presenterat.

Högskolan i Halmstad tillstyrker förslaget.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor ställer sig positiv till förslaget.

Allmänna synpunkter

Merkostnadslån för försäkringar

Remissinstanserna: *Chalmers tekniska högskola* instämmer i förslaget men anser att myndigheten bör ta på sig ett ansvar att informera studenter om vilken täckningsgrad en adekvat reseförsäkring vid utlandsstudier bör innehålla. Dessutom vill Chalmers betona att möjligheten till förskottsbetalning är mycket viktig och vid behov bör även förskottsbetalningen kunna betalas ut tidigare än tre veckor innan terminsstart. Det rekommenderas också att myndigheten upprättar en lista med av myndigheten godkända leverantörer av försäkringslösningar för att göra det enklare för den studerande att välja en fullgod försäkringslösning på marknaden.

Kommerskollegium konstaterar att konsekvensutredningen kortfattat anger att den föreslagna regleringen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen. Inga EU-rättsliga aspekter förefaller enligt Kommerskollegium vara aktuella och förslaget behandlar dessutom EES som ett eget geografiskt område, vilket minimerar risken för negativ särbehandling i strid med EU-rätten.

Mälardalens högskola ställer sig bakom CSN:s förslag gällande ändrade föreskrifter men anser inte att de ändrade föreskrifterna påverkar lärosätet då deras utbytesstudenter är försäkrade via Kammarkollegiets försäkring Student UT och studenter som reser på egen hand kan teckna Kammarkollegiets försäkring via högskolan. I de fall mottagande lärosäte inte accepterar Kammarkollegiets försäkring bedömer Mälardalens högskola att det merkostnadslån studenten kan ta hos CSN är tillräckligt för att täcka försäkringskostnader också för andra försäkringslösningar.

Svenskar i Världen vill belysa vikten av att informera om vart utlandsstuderande ska vända sig med frågor om försäkringar. Svenskar i Världen tror att ändringarna kommer att försvåra för de studenter som överväger att studera utomlands när CSN upphör med att tillhandahålla en färdig försäkringslösning för utlandsstuderande, men förstår att det inte ingår i CSN:s kärnverksamhet. Ökad information efterfrågas om vad som gäller i försäkringsfrågor och vart utlandsstudenterna ska vända sig för att teckna en försäkring. CSN bör informera om vilken instans som kommer att tillhandahålla och bistå studenterna med motsvarande försäkringar.

Uppsala universitet bedömer sammanfattningsvis förändringarna i förslaget som positiva. Universitetet inser att tillhandahållande av försäkring för utlandsstuderande ligger utanför CSN:s uppdrag från regeringen men beklagar ur studentperspektiv att den av CSN upphandlade försäkringen försvinner. Det innebär en ytterligare komplikation i planeringen av utlandsstudier för de studerande att de är hänvisade till att själva hitta lämplig försäkring på marknaden och visa för mottagande lärosäte och i samband med visumansökan vad försäkringen omfattar. Förslaget bedöms som väl avvägt. Universitetet ser mycket positivt på att hänsyn tas till studerandes särskilda utgifter inför utlandsvistelsen genom att merkostnadslånet för försäkringskostnader betalas ut i förskott.

Europeiska ERV är i huvudsak positivt inställd till förslaget att CSN ska kvarlämna möjligheten för studenter att ansöka om merkostnadslån för försäkringskostnader. Europeiska ERV ser emellertid ett problem med att CSN har satt ett relativt lågt högsta belopp för merkostnadslån per vecka. Beloppen är dessutom för låga för de studenter som avser att studera utomlands i närmare ett år, då priset för en sådan försäkring överstiger den fastställda beloppsgränsen. En för låg beloppsgräns per vecka medför en risk för att studenterna prioriterar att teckna billigare försäkringslösningar framför att säkerställa att försäkringsskyddet är tillräckligt.

Studenterna riskerar då dels att köpa en försäkring som inte uppfyller landets eller universitetets krav på försäkringens innehåll, dels att åka utomlands med ett undermåligt försäkringsskydd, vilket kan medföra stora kostnader för den enskilde individen vid händelse av till exempel en olycka eller sjukdomsfall. Europeiska ERV anser att CSN bör ändra beräkningsmetoden för beloppsgränserna för merkostnadslån för försäkringskostnader.

CSN:s bedömning:

CSN är medveten om att den enskilde studerande genom förändringen av CSN:s åläggs ett större ansvar för att på egen hand teckna en lämplig försäkring. CSN har emellertid inte möjlighet att rekommendera olika privata försäkringsalternativ eller att hålla en uppdaterad lista med uppgift om vilka försäkringar som uppfyller en minimistandard. Det är heller inte möjligt för myndigheten att ange vilken täckningsgrad en utlandsstudieförsäkring bör ha. Liksom tillhandahållande av en upphandlad försäkringslösning ligger utanför CSN:s uppdrag faller även upprättandet av en lista över godkända leverantörer och fastställande av lämpligt innehåll i utlandsstudieförsäkringar utanför myndighetens uppdrag. CSN tar emellertid till sig av påpekandena om nödvändigheten av information kring försäkringsfrågan. På hemsidan www.csn.se informerar myndigheten redan idag om vikten av att se över sitt försäkringsskydd och att teckna en lämplig försäkring vid utlandsstudier. Uppdateringen av den information som finns på hemsidan med anledning av de nya föreskrifterna kommer att medföra en ännu tydligare betoning på vikten av att vara försäkrad när man studerar utomlands.

I CSN:s föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2001:1) om beviljning av studiemedel anges i 16 kap 4 § att om studiemedel betalas ut på annat sätt än förskottsvis varje månad, kan utbetalning göras tidigast tre veckor före studiestödsperiodens början. CSN anser att utbetalning tidigast tre veckor före studiestödsperiodens början är en väl avvägd gräns. Enligt CSN:s erfarenhet accepteras detta av lärosäten utomlands.

Det belopp som CSN använt som grund för uträkning av merkostnadslånets storlek är ett genomsnitt, som beräknats utifrån de utlandsstudieförsäkringar som finns på marknaden. CSN har valt att tillämpa detta beräkningssätt, väl medveten om att det finns såväl dyrare som billigare försäkringar. CSN kommer att följa upp konsekvenser av den nya föreskriften. I uppföljningen ingår bland annat att utreda hur väl lånebeloppen är anpassade till marknaden och om det finns anledning att göra ändringar i någon del av föreskriften.

Allmänna råd om särskilda skäl för terminsvis eller läsårsvis utbetalning av studiemedel

Remissinstanserna:

Svenskar i världen förespråkar möjligheten att få studiemedel utbetalt i förskott, oavsett studier i Sverige eller utomlands, eftersom den processen kommer att underlätta även för studenter som vill studera utomlands. *Svenskar i världen* anser

dock att informationen idag kan uppfattas som oklar och CSN bör förtydliga förutsättningarna i sin kommunikation till studenterna.

Uppsala universitet välkomnar förslaget om förändring av de allmänna råden till 3 kap 39 studiestödsförordningen, liksom förslaget att meddela allmänna råd till 16 kap 4 a § andra stycket CSNFS 2001:1.

CSN:s bedömning:

CSN tar till sig remissinstansens uppfattning att informationen om vad som gäller idag kan uppfattas som oklar och kommer därför att göra en översyn av den information som lämnas på hemsidan www.csn.se för att se om det finns något som behöver förtydligas och klargöras ytterligare.